

Vår saksbehandler/referanse
Ivar Jachwitz

Vår dato
2011-09-06
Deres dato
2011-07-12

Arkivnr
Deres referanse
201102503-1/EDO

Nærings- og handelsdepartementet
Postmottak
Postboks 8014 Dep.
0030 Oslo

Standard Norges kommentarer til Europakommisjonens forordning om nye regler om europeisk standardisering

Vi viser til Nærings- og handelsdepartementets høringsbrev av 2011-07-12 om ovennevnte sak.

1. Generell kommentar

Standard Norge mener forslaget til forordning gir et godt grunnlag for å forbedre samarbeidet mellom EU og det Europeisk Standardiseringssystemet (ESS) bestående av de europeiske standardiseringsorganisasjonene CEN, CENELEC og ETSI (ESO) og deres deltakende interessenter. Det bygger på annerkjennelse av de resultater europeisk standardisering har oppnådd, et ønske om å utvide bruken av standardisering og bygger på og videreutvikler den styrke som ESS har.

Vi kan på generelt grunnlag slutte oss til forslagene om at:

- ESS også skal omfatte standarder for tjenester,
- ESS skal bidra til en tilpasset representasjonen i standardiseringsarbeidet fra SMB, forbrukerorganisasjoner, miljøorganisasjoner og arbeidslivets parter,
- det etableres et system for bruk av IKT-standarder fra globale fora og konsortier i forbindelse med offentlige anskaffelser,
- det er viktig at ESS bidrar til at produksjonstiden for standarder reduseres der det er mulig og uten at det går utover kvaliteten på leveransene.

Som medlemmer av CEN og CENELEC vil vi understreke at:

- europeisk standardisering fortsatt må være uavhengig, frivillig, markedsdrevet og markedsrelevant, basert på et privat-offentlig samarbeid,
- hovedmålet for ESS er å sikre Europas konkurransedyktighet, gi tilgang til globale markeder og bidra til innovasjon,
- forenkling av relevante prosesser må gjøres slik at det europeiske standardiseringssystemet forblir sammenhengende og logisk,
- det blir mer åpenhet i beslutningsprosesser i EU (og EFTA) som fører til standardiseringsbehov og standardiseringsprogrammer.

Særlig viktig for små land som Norge, er det at den europeiske standardiseringsprosessen videreføres basert på prinsippet om nasjonale standardiseringsorganisasjoner og delegasjoner. Deltakelsen i standardiseringskomiteene må representere de ulike interessenter på en balansert måte, men samtidig må deltakerne i sum ha riktig kompetanse for det arbeid som skal utføres.

ESS bygger på markedsdrevet standardisering som også omfatter allmennhetens behov. Etter hvert som standardiseringen utvikles på nye områder kreves det også deltakelse fra nye interesseparter og representanter fra myndighetssiden vil være en viktig komponent i denne sammenheng. Trenden med stadig flere prosjekter der samfunnsnytte knyttet til miljø, bærekraft og universell utforming vil fortsette.

Finansieringen av standardiseringsarbeidet er en kontinuerlig utfordring. EUs finansieringsmodell har skapt store problemer ved at den har vært upåregnelig gjennom skiftende bestemmelser over tid. Det er derfor gledelig med tiltak som vil forenkle systemet, øke påregneligheten og lette de administrative byrder, herunder rapporteringsplikten.

Salg av standarder og andre leveranser vil fremover fortsatt være en viktig finansieringskilde. Ønske om lavere priser på standarder til enkelte grupper vil ikke være forsvarlig med mindre det finnes kompensasjonsmekanismer finansiert av andre aktører.

Kommisjonen ønsker å vurdere gjennomføringen av de endringer og forbedringer som ligger i forordningen gjennom en uavhengig studie senest innen 2013. Vi mener dette vil være alt for tidlig til å kunne gi en meningsfull rapport. En slik rapportering bør utsettes til 2015.

Forslag i forordningen som bør klargjøres eller endres

Til de enkelte artikler i det fremlagte forslag har vi følgende bemerkninger: Definisjonene i art. 2 er uklare. Spesielt gjelder det hva som er en «europeisk standard» og hva som er tekniske spesifikasjoner og andre leveranser. Definisjonen i standarden EN 45020 basert på ISO IEC guide 2 bør brukes.

I art. 3 pålegges de europeiske og de nasjonale standardiseringsorganisasjonene å utarbeide årlig arbeidsprogrammer. Samme krav må også stilles til fora eller konsortier som utarbeider spesifikasjoner på IKT-området. Videre kan vi ikke se at kravet om stillstand for nasjonalt arbeid når et europeisk arbeid er startet opp, er videreført fra 98/34 direktivet.

Art. 5 krever at ESO sikrer representasjon fra SMB, forbrukere mv. Siden deltakelse i europeisk og nasjonal standardisering er basert på frivillighet, kan ikke ESO sikre deltakelse dersom ikke de relevante parter vil delta. ESO og nasjonale organisasjoner kan kun informere bedre, legge til rette og oppmuntre til deltakelse. Vi savner en direkte oppfordring til nasjonale myndigheter om deltakelse så vel på europeisk som på nasjonalt nivå, spesielt på harmoniserte områder.

Årlige arbeidsprogrammer i art. 6 på standardiseringsområdet er bra, men ut fra planleggingshorisont vil i alle fall to-års programmer være en bedre løsning. Heller ikke er det anvist hvordan samarbeid med ESS kan ivaretas på dette stadiet for tidlig å kunne forberede deltakelse i nytt arbeid. Dette kan bidra til raskere fremdrift i de aktuelle standardiseringsprosjektene.

I hht art.7 ser det ikke ut til at ordningen med konsultasjonsmøter med medlemsstatene og ESO før standardiserings-mandater sendes ut, videreføres. Derved er det ikke anledning til å gi innspill fra våre eksperter i forberedelsesfasen. Dette kan føre til mindre gjennomarbeidede mandater - noe som kan hindre raskere produksjon av standardene.

Til art. 9 og 10 mener vi at det er viktig at IKT-spesifikasjoner for bruk ved offentlig innkjøp, på samme måte som for EN (Europeisk Standard), blir tilgjengeliggjort som nasjonale standard, enten den oversettes eller ikke.

Av art.18 fremgår det at den tidligere ordning med to møter per år mellom Kommissjonen, medlemslandene og ESO (SOGS møter) avløses av en skriftlig prosedyre. Dette reduserer gjensidig innsikt og viktige konsultasjoner mellom de involverte parter. Derved øker muligheter for forsinkelser i standardiseringsarbeidet.

Det bes i art.19 om årlige rapporter fra ESO om implementering av forordningens regler. En slik rapportering bør begrenses til tiltak og forhold som har offentlig finansiering eller der det er offentlig interesse og ansvar.

2. IKT-standardisering (Annex II)

Det er stilt vesentlig mildere krav til konsortia enn til ESO. F.eks. og som nevnt ovenfor, pålegges ESO "å sikre" deltakelse fra interessenter mens konsortia bare skal "søke å få til" slik deltakelse.

Når det offentlige skal bruke spesifikasjoner på linje med EN fra fora eller konsortier, må det være de samme krav til prosessen, åpenhet, deltakelse og til vedlikehold av leveransene. Samtidig må Kommissjonen ha en mekanisme som sikrer overholdelse av kravene. Vi minner om at i ISO er dette en godt innarbeidet prosedyre som benyttes av konsortier eller fora som ser seg tjent med å gjøre sine leveranser til ISO standarder. Innenfor europeisk standardisering kan CEN og CENELEC på tilsvarende møte gjøre slike leveranser til Europeisk Standard (EN).

Vi gjør oppmerksom på at CEN og CENELEC utarbeider en felles uttalelse til Kommissjonens forslag. Standard Norge vil kunne komplettere sin uttalelse når CEN/CENELEC uttalelsen foreligger.

Dersom Nærings- og handelsdepartementet har spørsmål til vår uttalelse vil vi gjerne gi utfyllende kommentarer.

Med hilsen

Ivar Jachwitz
Viseadm. direktør
Standard Norge